Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►**B**

RÅDETS DIREKTIV

av den 6 december 1993

om fastställande av närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare

(93/109/EG)

(EGT L 329, 30.12.1993, s. 34)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**M1**	Rådets direktiv 2013/1/EU av den 20 december 2012	L 26	27	26.1.2013

▼B

RÅDETS DIREKTIV

av den 6 december 1993

om fastställande av närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare

(93/109/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 8b.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]), och

med beaktande av följande:

Fördraget om upprättandet av Europeiska unionen markerar en ny fas i processen med att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken. En av unionens uppgifter är att på ett konsekvent och solidariskt sätt organisera förbindelserna mellan medlemsstaternas folk. I dess grundläggande mål ingår att stärka skyddet av medlemsstaternas medborgares rättigheter och intressen genom att införa ett unionsmedborgarskap.

I avdelning II i Fördraget om upprättandet av Europeiska unionen, som innehåller bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, införs ett unionsmedborgarskap för alla medborgare i medlemsstaterna, som därigenom får ett antal rättigheter.

Den rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet i bosättningsstaten som fastställs i artikel 8b.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är exempel på tillämpningen av principen om ickediskriminering mellan en medlemsstats medborgare och medborgare i andra medlemsstater och en naturlig följd av den rätt att fritt röra sig och uppehålla sig som föreskrivs i artikel 8a i det fördraget.

I artikel 8b.2 i Romfördraget behandlas endast möjligheten att utöva rösträtten och valbarheten vid val till Europaparlamentet, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 138.3 i Romfördraget, i vilken föreskrivs att en i alla medlemsstater enhetlig ordning skall fastställas för dessa val. Bestämmelsens huvudsakliga syfte är att avskaffa det medborgarskapskrav som för närvarande måste vara uppfyllt i de flesta medlemsstater för att dessa rättigheter skall kunna utövas.

Tillämpningen av artikel 8b.2 i Romfördraget förutsätter inte harmonisering av medlemsstaternas valsystem. Med hänsyn till principen om proportionalitet enligt artikel 3b tredje stycket i Romfördraget får inte gemenskapens lagstiftning på detta område gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet i artikel 8b.2 i Romfördraget.

([1]) EGT nr C 329, 6.12.1993.

▼B

Syftet med artikel 8b.2 i Romfördraget är att säkerställa att alla unionsmedborgare, vare sig de är medborgare i den medlemsstat där de är bosatta eller inte, kan utöva sin rösträtt och sin valbarhet vid val till Europaparlamentet i den staten på samma villkor. De villkor, bl.a. vad gäller bosättningens varaktighet och bevis på denna, som gäller för medborgare i andra medlemsstater bör därför vara identiska med de villkor som i förekommande fall gäller för medborgare i medlemsstaten i fråga.

Den rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet i bosättningsstaten som föreskrivs i artikel 8b.2 i Romfördraget ersätter emellertid inte rösträtten och valbarheten i hemstaten. Unionsmedborgarnas frihet att välja i vilken medlemsstat de vill delta i europeiska val måste respekteras, samtidigt som det säkerställs att denna frihet inte missbrukas av personer som röstar eller ställer upp för val i mer än ett land.

Varje undantag från de allmänna bestämmelserna i detta direktiv måste, i enlighet med artikel 8b.2 i Romfördraget, vara motiverat med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat. Varje undantag måste enligt sakens natur kunna tas upp till förnyad prövning.

Sådana särskilda problem kan uppstå i en medlemsstat där antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten utan att vara medborgare där är betydligt högre än genomsnittet. Undantag är motiverade om dessa medborgare utgör mer än 20 % av väljarkåren. Dessa undantag måste baseras på kriteriet om bosättningens varaktighet.

Unionsmedborgarskapet har till syfte att underlätta unionsmedborgares integration i värdlandet, och det är i detta sammanhang förenligt med fördragets avsikt att undvika polarisering mellan nationella och ickenationella listor över kandidater.

Risken för polarisering gör sig särskilt gällande i en medlemsstat där antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten utan att vara medborgare där överstiger 20 % av det totala antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten, och det är därför viktigt att medlemsstaten i fråga i enlighet med artikel 8b i fördraget kan fastställa särskilda bestämmelser vad gäller kandidatlistornas sammansättning.

I vissa medlemsstater har personer som är bosatta där men som är medborgare i någon annan medlemsstat rösträtt vid val till det nationella parlamentet, och vissa bestämmelser i detta direktiv behöver därför inte tillämpas i dessa medlemsstater.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

▼B

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

1. I detta direktiv fastställs närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare.

2. Bestämmelserna i detta direktiv skall inte påverka medlemsstaternas bestämmelser om rösträtt och valbarhet för de av deras medborgare som bor utanför deras respektive valterritorier.

Artikel 2

I detta direktiv avses med

1. *europaparlamentsval*: allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet enligt rättsakten av den 20 september 1976 ([1]),

2. *valterritorium*: en medlemsstats territorium där medlemsstatens folk väljer företrädare i Europaparlamentet i enlighet med den ovannämnda rättsakten och inom dennas ramar, enligt vallagstiftningen i medlemsstaten i fråga,

3. *bosättningsstat*: en medlemsstat där en unionsmedborgare är bosatt men där han eller hon inte är medborgare,

4. *hemstat*: den medlemsstat där unionsmedborgaren är medborgare,

5. *väljare*: en unionsmedborgare som har rösträtt vid europaparlamentsval i bosättningsstaten enligt detta direktiv,

6. *valbar person*: en unionsmedborgare som i bosättningsstaten är valbar till Europaparlamentet enligt detta direktiv,

7. *röstlängd*: antingen ett sådant officiellt register över alla röstberättigade i en valkrets eller ett område som en behörig myndighet upprättar och håller aktuellt enligt bosättningsstatens vallagstiftning, eller folkbokföringen, om den innehåller uppgifter om rösträtt,

8. *referensdag*: den eller de dagar då unionsmedborgare enligt bosättningsstatens lagstiftning skall uppfylla villkoren för rösträtt och valbarhet i den staten,

9. *försäkran*: en försäkran som avges under straffansvar enligt nationell rätt.

([1]) EGT nr L 278, 8.10.1976, s. 5.

▼B

Artikel 3

Den som på referensdagen

a) är unionsmedborgare enligt artikel 8.1 andra stycket i fördraget,

b) inte är medborgare i bosättningsstaten men som uppfyller de villkor för rösträtt och valbarhet som enligt den statens lagstiftning gäller för de egna medborgarna

skall i bosättningsstaten ha rösträtt vid europaparlamentsval och vara valbar till Europaparlamentet om han eller hon inte har förlorat sin rätt enligt artikel 6 eller 7.

I fall då medborgare i bosättningsstaten måste ha varit medborgare under en viss tid för att vara valbara, skall unionsmedborgare anses uppfylla detta krav, om de varit medborgare i en medlemsstat under den tiden.

Artikel 4

1. Väljare skall utöva sin rösträtt antingen i bosättningsstaten eller i hemstaten. Ingen får rösta mer än en gång vid samma val.

2. Ingen får kandidera i mer än en medlemsstat vid samma val.

Artikel 5

I fall då medborgare i bosättningsstaten måste ha varit bosatta i den statens valterritorium under en viss tid för att få rösta eller för att vara valbara, skall unionsmedborgare anses uppfylla det villkoret, om de varit bosatta i en annan medlemsstat under den tiden. Denna bestämmelse skall inte hindra att det ställs särskilda krav på bosättningens varaktighet för vissa valkretsar eller områden.

Artikel 6

▼M1

1. Unionsmedborgare som bor i en medlemsstat utan att vara medborgare där och som genom ett rättsligt avgörande eller administrativt beslut, förutsatt att det senare kan bli föremål för rättsmedel, har förlorat sin valbarhet enligt bosättningsmedlemsstatens eller hemmedlemsstatens lagstiftning, ska inte vara valbara till Europaparlamentet.

2. Bosättningsmedlemsstaten ska kontrollera om unionsmedborgare som uttryckt en önskan om att utöva sin valbarhet i den medlemsstaten inte har förlorat den rätten i hemmedlemsstaten genom ett rättsligt avgörande eller administrativt beslut, förutsatt att det senare kan bli föremål för rättsmedel.

▼M1

3. Vid tillämpning av punkt 2 i denna artikel ska bosättningsmedlemsstaten anmäla den försäkran som avses i artikel 10.1 till hemmedlemsstaten. För det ändamålet ska hemmedlemsstaten inom fem arbetsdagar från det att anmälan mottogs, eller om bosättningsmedlemsstaten begär det och så är möjligt inom kortare tid, på lämpligt sätt lämna de upplysningar av betydelse som finns tillgängliga. Dessa upplysningar får endast omfatta vad som är strikt nödvändigt för tillämpningen av denna artikel och får inte utnyttjas för något annat ändamål.

Om bosättningsmedlemsstaten inte får dessa upplysningar inom tidsfristen ska den som önskar utöva sin valbarhet ändå godtas.

4. Om upplysningarna visar att försäkran innehåller oriktiga uppgifter, ska bosättningsmedlemsstaten, oavsett om upplysningarna lämnas inom tidsfristen eller senare, vidta lämpliga åtgärder i enlighet med sin nationella lagstiftning för att hindra att personen i fråga utövar sin valbarhet eller, om detta inte är möjligt, antingen hindra personen från att väljas eller från att utöva sitt mandat.

5. Medlemsstaterna ska utse en kontaktpunkt med uppgift att ta emot och förmedla de uppgifter som är nödvändiga för att tillämpa punkt 3. De ska meddela kommissionen namn och kontaktuppgifter för denna kontaktpunkt och all uppdaterad information eller ändringar avseende denna. Kommissionen ska föra en förteckning över kontaktpunkterna och göra den tillgänglig för medlemsstaterna.

▼B

Artikel 7

1. Bosättningsstaten har rätt att kontrollera att unionsmedborgare, som anmält att de vill utöva sin rösträtt där, inte har förlorat den rätten i hemstaten genom ett civilrättsligt eller straffrättsligt beslut.

2. För detta ändamål kan bosättningsstaten till hemstaten översända den försäkran som avses i artikel 9.2. Hemstaten skall i god tid och på lämpligt sätt lämna de upplysningar av betydelse som normalt finns tillgängliga; dessa upplysningar får endast omfatta det som är strikt nödvändigt för genomförandet av denna artikel och får inte utnyttjas för något annat ändamål. Om upplysningarna visar att försäkran innehåller oriktiga uppgifter, skall bosättningsstaten vidta lämpliga åtgärder för att hindra att personen i fråga röstar.

3. Hemstaten får, i god tid och på lämpligt sätt, lämna bosättningsstaten alla upplysningar som är nödvändiga för genomförandet av denna artikel.

Artikel 8

1. Väljare kan utöva sin rösträtt i bosättningsstaten, om de har anmält att de vill göra det.

2. Om röstning är en skyldighet i bosättningsstaten, skall den som gjort en sådan anmälan vara skyldig att rösta.

▼B

KAPITEL II

UTÖVANDE AV RÖSTRÄTTEN OCH RÄTTE ATT KANDIDERA

Artikel 9

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som behövs för att väljare, som anmäler att de önskar det, skall bli upptagna i röstlängden i tillräckligt god tid före valet.

2. För att en väljare skall bli upptagen i röstlängden skall samma krav på bevis gälla som för statens egna medborgare. Väljaren skall dessutom i en skriftlig försäkran ange

a) sin nationalitet och sin adress på bosättningsstatens valterritorium,

b) i fall då det har betydelse, den valkrets eller det område i hemstaten där väljaren senast var upptagen i en röstlängd,

c) att rösträtten kommer att utövas endast i bosättningsstaten.

3. Bosättningsstaten får kräva att väljaren dessutom

a) i sin försäkran enligt punkt 2 anger att rösträtten i hemstaten inte har gått förlorad,

b) visar upp en giltig identitetshandling, och

c) anger vilken dag han eller hon bosatte sig i den staten eller i någon annan medlemsstat.

4. Väljaren skall stå kvar i röstlängden på samma villkor som statens egna medborgare tills han eller hon stryks från den på egen begäran eller därför att villkoren för rösträtt inte längre är uppfyllda.

Artikel 10

1. När en valbar person vill kandidera till Europaparlamentet skall samma krav på bevis om valbarheten gälla som för landets egna medborgare. Den valbara personen skall dessutom i en försäkran ange

▼M1

a) sin nationalitet, födelsedatum, födelseort, den senaste adressen i hemmedlemsstaten och adressen på bosättningsmedlemsstatens valterritorium,

▼B

b) att han eller hon inte kandiderar vid europaparlamentsval i någon annan medlemsstat,

c) i fall då det har betydelse: den valkrets eller det område i hemstaten där han eller hon senast var upptagen i en röstlängd,

▼M1

d) att han eller hon inte genom ett rättsligt avgörande eller administrativt beslut, förutsatt att det senare kan bli föremål för rättsmedel, har förlorat sin valbarhet i hemmedlemsstaten.

_____

▼B

3. Bosättningsstaten får dessutom kräva att en giltig identitetshandling visas upp. Den får också kräva besked om vilken dag personen blev medborgare i en medlemsstat.

Artikel 11

1. Bosättningsstaten skall lämna den som begärt att bli upptagen i röstlängden eller som begärt att få kandidera en underrättelse om de åtgärder som vidtas eller det beslut som fattas med anledning av begäran.

2. Den som vägras att bli upptagen i röstlängden eller att få kandidera skall ha samma rätt till överprövning som lagstiftningen i bosättningsstaten ger de egna medborgarna.

Artikel 12

Bosättningsstaten skall i god tid och på lämpligt sätt underrätta väljare och valbara personer om villkor och närmare bestämmelser för utövande av rösträtten och rätten att kandidera.

Artikel 13

Medlemsstaterna skall utbyta den information som är nödvändig för genomförandet av artikel 4. För detta ändamål skall bosättningsstaten, på grundval av den förklaring som avses i artiklarna 9 och 10, i tillräckligt god tid före valet förse hemstaten med information om medborgare i denna som finns upptagna i röstlängden eller som kandiderar. Hemstaten skall, i enlighet med sin nationella lagstiftning, vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att dess medborgare inte röstar mer än en gång eller kandiderar i mer än en medlemsstat.

KAPITEL III

UNDANTAG OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 14

1. Om antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i en medlemsstat utan att vara medborgare där den 1 januari 1993 utgör mer än 20 % av det totala antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som är bosatta i medlemsstaten, får staten, trots vad som föreskrivs i artikel 3, 9 och 10 bestämma

▼B

a) att endast den får rösta som har varit bosatt i medlemsstaten under en minsta tid vilken inte får överstiga fem år,

b) att endast den skall vara valbar som har varit bosatt i medlemsstaten under en minsta tid vilken inte får överstiga tio år.

Dessa bestämmelser skall inte påverka tillämpningen av de åtgärder i fråga om listor över kandidater som en medlemsstat kan vidta och som tar sikte på att främja integrationen av sådana unionsmedborgare som inte är medborgare i medlemsstaten.

Unionsmedborgare, som har bosatt sig utanför hemstaten och som därför eller på grund av bosättningens varaktighet inte är röstberättigade eller valbara där, skall inte omfattas av sådana krav på en viss tids bosättning som avses i första stycket.

2. Om det i en medlemsstats lagstiftning den 1 februari 1994 föreskrivs att medborgare i en annan med'ems-stat som är bosatta i den förstnämnda medlemsstaten har rösträtt vid val till det nationella parlamentet och därför på samma villkor som medlemsstatens egna väljare kan upptas på röstlängden, behöver den förstnämnda medlemsstaten, trots vad som föreskrivs i detta direktiv, inte tillämpa artikel 6-13 på dessa medborgare.

3. Senast den 31 december 1997 och därefter 18 månader före varje europaparlamentsval skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport i vilken den kontrollerar om undantag för den berörda medlemsstaten i enlighet med artikel 8b.2 i Romfördraget fortfarande är motiverat samt föreslår att nödvändiga anpassningar görs.

Medlemsstater som utnyttjar möjligheten till undantag enligt punkt 1 skall till kommissionen lämna alla nödvändiga upplysningar om bakgrunden.

Artikel 15

Följande särskilda bestämmelser skall gälla för det fjärde direkta europaparlamentsvalet:

a) Unionsmedborgare som den 15 februari 1994 redan har rösträtt i bosättningsstaten och som finns upptagna i röstlängden i denna stat behöver inte uppfylla formaliteterna i artikel 9.

b) De medlemsstater där röstlängderna har färdigställts före den 15 februari 1994 skall vidta de åtgärder som behövs för att väljare som vill utöva sin rösträtt där skall bli upptagna i röstlängden i tillräckligt god tid före valet.

▼B

c) I medlemsstater där inga särskilda röstlängder upprättas utan i stället folkbokföringen innehåller uppgifter om rösträtt och där röstning inte är en skyldighet, kan denna ordning även tillämpas på väljare som finns upptagna i folkbokföringen och som, efter det att de individuellt har underrättats om sina rättigheter, inte har anmält att de vill utöva sin rösträtt i hemstaten. De förstnämnda medlemsstaterna skall till hemstaten sända över den handling som visar den av dessa väljare uttryckta avsikten att rösta i bosättningsstaten.

d) Medlemsstater som genom lagstiftning reglerar det interna förfarandet för nominering av kandidater för politiska partier och grupper, kan föreskriva att sådana förfaranden som i enlighet med den lagstiftningen inleddes före den 1 februari 1994 och de beslut som fattats i samband med detta skall förbli giltiga.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 16

Senast den 31 december 1995 skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv vid europaparlamentsvalet i juni 1994. På grundval av denna rapport kan rådet genom ett enhälligt beslut som fattas på förslag från kommissionen och efter samråd med Europaparlamentet anta bestämmelser om ändring av detta direktiv.

Artikel 17

Medlemsstaterna skall anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 februari 1994. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 18

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 19

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.